

بررسی اثرات هگرامتیلن تترآمین بر تعداد ماستسل‌های موجود در لایه‌ی احشایی پرده‌ی جنب ریه‌ی موش‌های صحرایی آلووده به سولفور-موستارد

زهرا عبدی^۱، دکتر سید همایون صدرایی^۲، غلامرضا کاکا^۳، دکتر مهوش جعفری^۴، دکتر مهدی صابری^۵،

دکتر محمدحسن حسینی‌اکبری^۶، دکتر حسین دشت‌نورده^۷، علی پندوه^۸

نویسنده‌ی مسئول: تهران، دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌ای... (عج)، پژوهشکده‌ی طب رزمی، مرکز آسیب‌های شیمیایی h_sadraie@yahoo.com

پذیرش: ۸۷/۹/۲۴ دریافت: ۸۷/۹/۲۴

چکیده

زمینه و هدف: سولفور-موستارد عامل شیمیایی تاولزا می‌باشد که به عنوان یک تهدید نظامی به شمار می‌رود. استنشاق گاز موستارد باعث التهاب و آسیب راه‌های هوایی و برونشیویل‌ها می‌شود. ماستسل‌ها در واکنش‌های دفاعی نظیر مواجهه با ترکیبات شیمیایی مانند سولفور-موستارد، افزایش می‌یابد. اثر حفاظتی هگرامتیلن تترآمین در محیط کشت بر سلول‌های ریه‌ی انسان در برابر سولفور-موستارد گزارش شده است. همچنین اثرات مثبت هگرامتیلن تترآمین در محیط *in vivo* در برابر عامل شیمیایی فسرون مؤثر نشان داده شده است. هدف از این مطالعه بررسی میزان تأثیر هگرامتیلن تترآمین بر تعداد ماستسل‌های موجود در پرده‌ی جنب موش‌های صحرایی نر آلووده به سولفور-موستارد می‌باشد.

روش بررسی: در این تحقیق از تعداد ۲۷ موش صحرایی نر بالغ از نژاد آلبینو-ویستار به وزن ۲۰ ± ۲۰ گرم استفاده شد. موش‌ها به صورت تصادفی به ۵ گروه شامل گروه نرمال‌سالین، گروه فقط هگرامتیلن تترآمین (فقط دارو)، گروه فقط سولفور-موستارد، گروه دارو قبل از مواجهه با سولفور-موستارد و گروه دارو بعد از مواجهه با سولفور موستارد، تقسیم شدند. گروه فقط سولفور موستارد، قبل و بعد از مواجهه محلول سولفور-موستارد را و گروه اول نرمال‌سالین را به صورت داخل تراشه‌ای دریافت نمودند. سه گروه فقط دارو، به مدت ۱۴ روز دارو را قبل از مواجهه به صورت داخل صفاتی دریافت کردند. در پایان آزمایش‌ها تعییرات وزن بدین، میزان آسیب بافت ریوی و نیز تعداد ماستسل‌های موجود در لایه‌ی احشایی پرده‌ی جنب موش‌ها در گروه‌های مختلف مورد بررسی و مقایسه قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج حاصل از شمارش ماستسل‌ها در گروه‌های مختلف افزایش معنی‌دار میانگین تعداد ماستسل‌ها در گروه فقط سولفور موستارد (HD) در مقایسه با گروه سالین و فقط دارو (HMT) را نشان داد. همچنین مقایسه میانگین تعداد ماستسل‌های گروه HD در مقایسه با گروه‌های قبل و بعد از مواجهه معنی‌دار و نشان‌دهنده‌ی کاهش میانگین تعداد ماستسل‌های گروه قبل و بعد از مواجهه نسبت به گروه HD بود.

نتیجه‌گیری: هگرامتیلن تترآمین دارای اثرات محافظتی و درمانی بر بافت ریه در برابر سولفور-موستارد می‌باشد.

واژگان کلیدی: سولفور-موستارد، پرده‌ی جنب احشایی، ماستسل، هگرامتیلن تترآمین، موش صحرایی نر

-
- ۱- دانشجوی کارشناسی ارشد علوم تشریح، استادیار دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌ای... (عج)
 - ۲- دکترای علوم تشریح، استادیار دانشگاه تأمین اجتماعی زنجان
 - ۳- دانشجوی دکترا علوم تشریح، مریبی دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌ای... (عج)
 - ۴- دکترای بیوشیمی، دانشیار دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌ای... (عج)
 - ۵- دکترای فارماکولوژی، دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌ای... (عج)
 - ۶- متخصص پاتولوژی، استادیار دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌ای... (عج)
 - ۷- کارشناس ارشد ایمونولوژی، مریبی دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌ای... (عج)